

Rozkład materiału i plan dydaktyczny *Planeta Nowa* dla klasy 7

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania ¹	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
1. Środowisko przyrodnicze Polski					
1.	Położenie i granice	<ul style="list-style-type: none"> cechy położenia Europy (granica między Europą a Azją) cechy położenia geograficznego, politycznego i matematycznego Polski w Europie szerokość geograficzna i długość geograficzna skrajnych punktów Polski konsekwencje rozciągłości równoleżnikowej oraz rozciągłości południkowej Polski i Europy długość i przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych) 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie granicę między Europą a Azją określa położenie geograficzne, polityczne i matematyczne Polski odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy wskazuje skrajne punkty Polski i Europy na podstawie podanych współrzędnych geograficznych oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową Polski opisuje konsekwencje rozciągłości południkowej oraz rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy podaje całkowitą powierzchnię Polski wskazuje na mapie przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych) 	IX.1 IX.2 IX.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook praca z mapami ogólnogeograficznymi świata, Europy i Polski analizowanie zamieszczonej w podręczniku mapy przedstawiającej położenie matematyczne Polski obliczanie rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski na podstawie samouczka analizowanie konsekwencji rozciągłości południkowej oraz rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy analizowanie konsekwencji położenia geograficznego, politycznego i matematycznego Polski analizowanie danych statystycznych dotyczących długości granic Polski oraz jej powierzchni
2.	Przeszłość geologiczna	<ul style="list-style-type: none"> dzieje Ziemi wydarzenia geologiczne na obszarze Polski powstawanie węgla kamiennego obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy ruchy górotwórcze na obszarze Polski 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje dzieje Ziemi omawia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej obszaru Polski wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny omawia położenie obszaru Polski względem jednostek geologicznych Europy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów fałdowań przedstawia wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook analiza infografiki – <i>Dzieje Ziemi</i> metody aktywizujące (np. JIGSAW – <i>Wydarzenia geologiczne na obszarze Polski</i>) analizowanie infografiki <i>Jak tworzyły się złoża węgla kamiennego?</i> praca z mapami <i>Główne jednostki geologiczne Europy i Jednostki geologiczne na obszarze Polski</i>
3.	Góry w Europie i w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> typy genetyczne gór oraz ich przykłady ruchy górotwórcze w Europie i w Polsce typy gór w Europie i w Polsce cechy gór zrębowych i gór 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela typy genetyczne gór i podaje ich cechy wyjaśnia, na czym polegają ruchy górotwórcze podaje przykłady różnych typów gór i wskazuje je na mapie 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook

¹ Szarym kolorem oznaczono dodatkowe wymagania edukacyjne.

		fałdowych w Polsce			<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie zamieszczonych w podręczniku grafik dotyczących typów gór • ćwiczenia w określaniu typów gór występujących w Polsce i w Europie
4.	Zlodowacenia na obszarze Polski	<ul style="list-style-type: none"> • powstawanie lodowców • współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi • termin <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i> • zasięgi zlodowaceń na terenie Europy i Polski w plejstocenie • nizinne formy polodowcowe • górskie formy polodowcowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i> • przedstawia proces powstawania lodowców • omawia zlodowacenia, które wystąpiły na obszarze Polski • przedstawia wpływ zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski • charakteryzuje rzeźbotwórczą działalność lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski • wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • praca z mapą ogólnogeograficzną przedstawiającą współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi • analizowanie schematu <i>Granica wiecznego śniegu</i> • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Formy polodowcowe w krajobrazie glacjalnym</i>) lub analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki <i>Formy rzeźby polodowcowej</i> • analizowanie mapy ogólnogeograficznej Polski – rzeźba polodowcowa • analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki <i>Przekształcenie rzeźby terenu przez lodowce górskie</i>
5.	Ukształtowanie powierzchni	<ul style="list-style-type: none"> • cechy rzeźby terenu Polski • czynniki kształtujące pasy rzeźby terenu • charakterystyka pasów rzeźby terenu Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy ukształtowania powierzchni kraju na podstawie mapy ogólnogeograficznej • przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę terenu Polski • charakteryzuje pasy rzeźby terenu Polski • przedstawia wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie cech ukształtowania pionowego powierzchni Polski na podstawie krzywej hipsograficznej i mapy ogólnogeograficznej Polski • metody aktywizujące (np. burza mózgow na temat czynników kształtujących pasy rzeźby terenu) • analizowanie pasowości rzeźby Polski na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku i mapy ogólnogeograficznej Polski
6.	Skały i surowce mineralne	<ul style="list-style-type: none"> • skały i minerały • rodzaje skał • występowanie skał w Polsce • podział surowców mineralnych • rozmieszczenie surowców mineralnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są skały i minerały • wymienia rodzaje skał • omawia występowanie głównych skał w Polsce • wymienia główne rodzaje surowców mineralnych Polski i podaje ich przykłady • wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych rodzajów surowców mineralnych Polski • omawia znaczenie gospodarcze wybranych surowców mineralnych 	IX.15	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie schematu <i>Podział skał ze względu na pochodzenie</i> • rozpoznawanie głównych skał występujących na terenie Polski na podstawie fotografii lub okazów skał • omówienie rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej
7.	Czynniki kształtujące klimat	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i> 	IX.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny

		<p><i>wyż baryczny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki kształtujące klimat w Polsce • masy powietrza kształtujące pogodę w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje główne czynniki kształtujące klimat Polski na tle Europy • omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie czynników kształtujących klimat w Polsce na podstawie mapy ogólnogeograficznej i map tematycznych • analizowanie infografiki <i>Masy powietrza napływające nad terytorium Polski</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Czynniki kształtujące klimat w Polsce</i>)
8.	Cechy klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • elementy klimatu Polski • przejściowość klimatu Polski • okres wegetacyjny i jego zróżnicowanie na obszarze Polski • wiatry lokalne w Polsce • wpływ zmienności pogody na rolnictwo, transport i turystykę 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje elementy klimatu Polski (m.in. temperaturę powietrza, opady i wiatry) oraz długość okresu wegetacyjnego • wyjaśnia, czym jest okres wegetacyjny i omawia jego zróżnicowanie na obszarze Polski • analizuje zróżnicowanie klimatyczne Polski na podstawie klimatogramów sporządzonych dla wybranych stacji meteorologicznych • omawia wiatry lokalne w Polsce • wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę 	IX.6 IX.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie map tematycznych dotyczących elementów klimatu • obliczanie średniej rocznej wartości temperatury powietrza i średniej rocznej amplitudy temperatury powietrza • analizowanie zamieszczonych w podręczniku klimatogramów sporządzonych dla wybranych stacji meteorologicznych w Polsce • analizowanie infografiki <i>Wiatry lokalne w Polsce</i> • charakteryzowanie klimatu Polski na podstawie danych statystycznych oraz map klimatycznych zamieszczonych w atlasie geograficznym i w podręczniku • analizowanie wpływu zmienności pogody na rolnictwo, transport i turystykę na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku • projekcja filmu edukacyjnego <i>Wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę</i>
9.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook
10.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze Polski</i> (cz. 1) Test sprawdzający – dla nauczyciela.pl lub generator testów				
11. – 12.	Wody powierzchniowe	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>przepływ</i> • terminy: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko</i> • typy ujść rzecznych • wody Europy – główne rzeki • cechy przepływu wybranych europejskich i polskich rzek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przepływ</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko</i> • rozpoznaje typy ujść rzecznych • wskazuje na mapie główne rzeki Polski i Europy • charakteryzuje przepływy wybranych rzek Europy i Polski • wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry • charakteryzuje systemy rzeczne Wisły i Odry i porównuje je 	IX.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie rozmieszczenia głównych rzek Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy

		<ul style="list-style-type: none"> • cechy sieci hydrograficznej Polski • walory przyrodnicze Wisły i Odry • jeziora Polski • znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • z wybranymi systemami rzecznyymi w Europie • opisuje cechy i walory przyrodnicze Wisły i Odry na podstawie mapy • omawia ważniejsze typy jezior w Polsce • opisuje gospodarcze znaczenie rzek i jezior w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski i mapą tematyczną <i>Sieć rzeczna</i> • analizowanie danych statystycznych dotyczących wybranych rzek Europy i Polski • analizowanie typów ujść rzecznych w Europie na podstawie fotografii i mapy ogólnogeograficznej Europy • analizowanie infografiki <i>Ważniejsze typy jezior w Polsce</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Walory przyrodnicze Wisły i Odry</i> lub <i>Przyrodnicze i gospodarcze znaczenie rzek w Polsce</i>) • projekcja filmu edukacyjnego <i>Walory przyrodnicze Wisły</i>
13	Ochrona przeciwpowodziowa występowanie i skutki powodzi	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> • przyczyny powodzi • obszary zagrożone powodzią w Polsce • największe powodzie w historii Polski i ich skutki na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski • sposoby zapobiegania powodziom 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> • opisuje zjawisko powodzi • wymienia przyczyny powodzi • wskazuje na mapie Polski Dolny Śląsk oraz Małopolskę jako przykłady obszarów zagrożonych powodzią • przedstawia największe powodzie w historii Polski i ich skutki • omawia rolę sztucznych zbiorników wodnych w Polsce w systemie ochrony przeciwpowodziowej • analizuje i porównuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej oraz określa wpływ zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski 		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie mapy przedstawiającej obszary zagrożone powodzią • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat przyczyn powodzi w Polsce) • analizowanie rozmieszczenia największych sztucznych zbiorników wodnych w Polsce i ich roli przeciwpowodziowej • pokaz slajdów na temat powodzi w Polsce i ich skutków
14.	Morze Bałtyckie	<ul style="list-style-type: none"> • położenie Bałtyku • wielkość i głębokość Bałtyku • linia brzegowa Bałtyku • rzeźbotwórcza działalność morza – typy wybrzeży Bałtyku • temperatura wód Bałtyku • przyczyny zróżnicowania zasolenia wód Morza Bałtyckiego • zanieczyszczenie wód Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie Morza Bałtyckiego • wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny • omawia wielkość i głębokość Bałtyku • omawia linię brzegową Bałtyku • charakteryzuje główne typy wybrzeży Morza Bałtyckiego • wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Morza Bałtyckiego • przedstawia cechy fizyczne wód Morza Bałtyckiego • podaje źródła zanieczyszczeń wód Morza Bałtyckiego 	IX.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • praca z mapą ogólnogeograficzną Europy – położenie, wielkość i głębokość Bałtyku oraz jego linia brzegowa • metody aktywizujące (np. rybi szkielet na temat właściwości fizycznych wód Bałtyku) • analizowanie mapy tematycznej i fotografii przedstawiających typy wybrzeży zamieszczonych w podręczniku • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Stan czystości wód Morza Bałtyckiego</i>)
15.	Gleby	<ul style="list-style-type: none"> • powstawanie gleby • terminy: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i> • zróżnicowanie gleb w Polsce • rozmieszczenie poszczególnych typów gleb w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia powstawanie gleby • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i> • wymienia typy gleb występujących w Polsce • wskazuje rozmieszczenie poszczególnych typów gleb na mapie Polski • wyróżnia najważniejsze cechy gleby brunatnej, biellicowej, 	IX.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • praca z mapą ogólnogeograficzną i mapą gleb Polski

		<ul style="list-style-type: none"> profile glebowe 	czarnoziem, mady i rędziny na podstawie profilów glebowych		<ul style="list-style-type: none"> analizowanie infografiki <i>Powstawanie gleby i poziomy glebowe</i> analizowanie wybranych profili glebowych
16.	Lasy	<ul style="list-style-type: none"> termin <i>lesistość</i> typy lasów w Polsce funkcje lasów zróznicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i> rozdziela główne rodzaje lasów w Polsce (na podstawie filmu, ilustracji lub w terenie) omawia przyrodnicze i gospodarcze funkcje lasów wyjaśnia zróznicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości w Polsce 	IX.12	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Typy zbiorowisk leśnych w Polsce</i>) analizowanie diagramu kołowego dotyczącego składu gatunkowego lasów w Polsce metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Funkcje lasów</i>) analizowanie kartogramu dotyczącego lesistości w Polsce
17.	Ochrona środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> formy ochrony przyrody w Polsce parki narodowe w Polsce przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia formy ochrony przyrody w Polsce wskazuje na mapie parki narodowe charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody występujących na obszarze własnego regionu 	IX.13 IX.14 IX.16	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat form ochrony przyrody) praca z mapą ogólnogeograficzną i tematyczną Polski – parki narodowe w Polsce metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Przykłady form ochrony przyrody w najbliższej okolicy</i>) metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Parki narodowe w Polsce</i>)
18	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook
19.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze Polski</i> (cz. 2) Test sprawdzający – dla nauczyciela.pl lub generator testów				
2. Ludność i urbanizacja w Polsce					
20.	Mapa polityczna Europy i podział administracyjny Polski	<ul style="list-style-type: none"> najważniejsze zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. podział polityczny Europy terytoria zależne państw europejskich podział administracyjny Polski 	<ul style="list-style-type: none"> omawia najważniejsze zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich omawia podział administracyjny Polski podaje nazwy województw i ich stolic oraz wskazuje je na mapie 	IX. 1 IX.4	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook analizowanie mapy politycznej Europy praca z mapą administracyjną Polski

					<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie struktury podziału administracyjnego Polski na podstawie schematu
21.	Zmiany liczby ludności Polski i Europy	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> • zmiany liczby ludności Europy i Polski po 1945 r. • przyrost naturalny w Polsce na tle Europy • przestrzenne zróżnicowanie przyrostu naturalnego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> • charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy i Polski po 1945 r. na podstawie danych statystycznych i map • charakteryzuje przyrost naturalny ludności Polski na tle Europy • odczytuje z tabel i diagramów dane dotyczące liczby urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego, a następnie analizuje je i formułuje wnioski na ich podstawie • oblicza współczynnik przyrostu naturalnego • analizuje na podstawie map przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce • porównuje zmiany w przyroście naturalnym ludności w Polsce i wybranych krajach Europy 	X.2 X.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie danych statystycznych dotyczących liczby ludności Polski • analizowanie wykresów przedstawiających zmiany liczby ludności Europy i Polski po II wojnie światowej • ćwiczenia w obliczaniu współczynnika przyrostu naturalnego (samouczek) • analizowanie przestrzennego zróżnicowania współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce na podstawie mapy
22.	Struktura płci i wieku	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> • struktura ludności Polski według płci i wieku • piramida płci i wieku ludności Polski • starzenie się polskiego społeczeństwa • ekonomiczne grupy wieku ludności 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> • odczytuje z tabel i diagramów (w tym z piramidy płci i wieku) dane dotyczące struktury płci i wieku, a następnie analizuje je i formułuje wnioski na ich podstawie • charakteryzuje strukturę płci i wieku ludności Polski na podstawie piramidy płci i wieku • porównuje strukturę wieku i płci ludności Polski z analogicznymi strukturami w wybranych państwach europejskich • porównuje średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw • wymienia konsekwencje starzenia się polskiego społeczeństwa • wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku 	X.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie struktury płci i wieku ludności Polski na podstawie danych statystycznych oraz piramidy wieku i płci • metody aktywizujące (np. drzewo decyzyjne <i>Konsekwencje starzenia się polskiego społeczeństwa</i>)
23.	Rozmieszczenie ludności	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>gęstość zaludnienia</i> • czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • zróżnicowanie przestrzenne gęstości zaludnienia w Polsce • cechy rozmieszczenia ludności w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>gęstość zaludnienia</i> • wymienia czynniki wpływające na nierównomierne rozmieszczenie ludności w Polsce • wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Polski na podstawie map tematycznych • opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce 	X.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie mapy tematycznej (<i>Gęstość zaludnienia</i>) • analizowanie cech rozmieszczenia ludności Polski • metody aktywizujące (np. dyskusja na temat przyrodniczych i pozaprzyrodniczych czynników rozmieszczenia ludności w naszym kraju)
24.	Migracje	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>migracje, imigracja, emigracja, saldo migracji, współczynnik salda migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>migracje, imigracja, emigracja, saldo migracji, współczynnik salda migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> • wyjaśnia różnicę między imigracją a emigracją • określa przyczyny migracji wewnętrznych 	X.4 X.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i>

		<p><i>rzeczywistego</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny migracji wewnętrznych Polaków • wielkość migracji wewnętrznych w polskich miastach • przyczyny migracji zagranicznych Polaków • współczesne kierunki emigracji z Polski • Polacy na świecie • imigracja do Polski • współczesne kierunki imigracji do Polski • przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich • skutki migracji zagranicznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje z wykresów saldo migracji w polskich miastach na przestrzeni lat • odczytuje z wykresu i diagramu dane dotyczące wielkości i kierunków migracji zagranicznych w Polsce • analizuje kierunki migracji z Polski i do Polski, a następnie wyciąga wnioski • porównuje zmiany w przyroście rzeczywistym ludności Polski i wybranych państw europejskich • wymienia główne skupiska Polonii na świecie • formułuje hipotezy dotyczące przyczyn i skutków migracji zagranicznych w Polsce • podaje główne przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> • Multibook • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat przyczyn i skutków migracji wewnętrznych) • analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości migracji w miastach na przestrzeni lat • ćwiczenia w obliczaniu współczynnika przyrostu rzeczywistego (samouczek) • praca z mapami ogólnogeograficznymi Polski, Europy i świata • prezentacja filmu dotyczącego problemów migracyjnych w Europie • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce</i>) • analizowanie zamieszczonych w podręczniku wykresów przedstawiających współczesne kierunki migracji zagranicznych Polaków i imigracji do Polski
25.	Migracje a zaludnienie i struktura wieku na obszarach wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego • określa wpływ migracji na strukturę wieku ludności wiejskiej na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego • analizuje dane statystyczne dotyczące zmian w zaludnieniu na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego 	XI.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • analizowanie zamieszczonych w podręczniku map dotyczących salda migracji, zmian liczby ludności i starzenia się społeczeństwa w województwach zachodniopomorskim i podlaskim • metody aktywizujące (np. JIGSAW – <i>Wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich</i>)
26.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multibook
27.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ludność i urbanizacja w Polsce</i> (cz. 1) Test sprawdzający – dlanauczyciela.pl lub generator testów				
28.	Struktura narodowościowa, etniczna i wyznaniowa	<ul style="list-style-type: none"> • struktura narodowościowa ludności Polski na tle wybranych państw Europy • mniejszości narodowe i etniczne w Polsce • główne skupiska mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce • społeczności etniczne w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy struktury narodowościowej ludności Polski na tle wybranych państw Europy • wymienia i wskazuje na mapie główne skupiska mniejszości narodowych w Polsce • charakteryzuje społeczności etniczne w Polsce • porównuje i wyjaśnia zróżnicowanie narodowościowe, etniczne oraz wyznaniowe ludności Polski i wybranych państw europejskich 	X.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie struktury narodowościowej i wyznaniowej ludności Polski na podstawie danych statystycznych • analizowanie rozmieszczenia głównych skupisk mniejszości

		<ul style="list-style-type: none"> • struktura wyznaniowa ludności Polski na tle wybranych państw Europy • przyczyny zróżnicowania narodowościowego, etnicznego i wyznaniowego ludności Polski 			<p>narodowych i społeczności etnicznych w Polsce na podstawie mapy tematycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentacja multimedialna dotycząca społeczności etnicznych w Polsce
29.	Struktura zatrudnienia i bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> • podział gospodarki na sektory • zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce w XX i XXI w. • struktura zatrudnienia ludności Polski na tle wybranych państw Europy • przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce • zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia w Polsce oraz w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> • omawia podział gospodarki na sektory i wykazuje ich znaczenie w rozwoju społeczno-gospodarczym państwa • określa różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich • porównuje zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce w XX i XXI w. na podstawie danych statystycznych • porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich • podaje przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce 	X.7 X.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie schematu przedstawiającego podział gospodarki na sektory • analizowanie zamieszczonych w podręczniku map i diagramów dotyczących struktury zatrudnienia oraz stopy bezrobocia w Polsce na tle wybranych krajów europejskich • metody aktywizujące (np. mapa mentalna lub metaplan <i>Przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce</i>)
30. – 31.	Miasta	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>miasto, urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> • przyczyny rozwoju największych miast w Polsce • funkcje miast • poziom urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy • rozmieszczenie miast w Polsce • zróżnicowanie wielkościowe polskich miast • typy zespołów miejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>miasto, urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> • identyfikuje przyczyny rozwoju największych polskich miast • wskazuje funkcje miast • podaje przykłady miast o różnych funkcjach • analizuje poziom urbanizacji w Polsce i w Europie na podstawie danych statystycznych • analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce • wskazuje na mapie największe miasta w Polsce • wymienia typy zespołów miejskich i podaje ich przykłady w Polsce • podaje różnice między aglomeracją monocentryczną a konurbacją 	X.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki oraz informacji z różnych źródeł na temat przyczyn rozwoju największych miast w Polsce • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Funkcje miast</i>) • analizowanie map i diagramów dotyczących wskaźnika urbanizacji w Polsce i w Europie • analizowanie map i diagramów dotyczących rozmieszczenia i wielkości miast Polski • analizowanie danych statystycznych dotyczących najludniejszych miast Polski • praca z zamieszczonym w podręczniku materiałem źródłowym dotyczącym typów aglomeracji w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Skutki urbanizacji</i>)
32.	Rozwój dużych miast a zmiany w strefach podmiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ rozwoju dużych miast na przekształcanie stref podmiejskich • przyczyny migracji mieszkańców dużych miast do 	<ul style="list-style-type: none"> • określa przyczyny migracji do stref podmiejskich • identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w zaludnieniu i w strukturze demograficznej ludności na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa • identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami 	XI.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook

		stref podmiejskich	w strefach podmiejskich w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu oraz stylu zabudowy na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa		<ul style="list-style-type: none"> • metody aktywizujące (np. burza mózgów <i>Czy w mojej gminie/w moim powiecie powstaje lub rozwija się strefa podmiejska?</i>) • analizowanie zamieszczonych w podręczniku map przedstawiających wpływ rozwoju dużych miast na przekształcanie stref podmiejskich
33.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook
34.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ludność i urbanizacja w Polsce</i> (cz. 2) Test sprawdzający – dlanauczyciela.pl lub generator testów				
3. Rolnictwo i przemysł Polski					
35.	Warunki rozwoju rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> • rolnictwo jako sektor gospodarki i jego rola w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • regiony rolnicze w Polsce • wpływ Unii Europejskiej na polskie rolnictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcje rolnictwa jako sektora gospodarki • opisuje przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • opisuje pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • wymienia nazwy regionów rolniczych w Polsce o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej i wskazuje je na mapie • omawia korzyści, szanse i zagrożenia dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej 	X.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie czynników rozwoju rolnictwa na podstawie map tematycznych • analizowanie diagramu przedstawiającego strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Jak Unia Europejska zmienia polską wieś?</i>) • projekcja filmu edukacyjnego <i>Warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce</i>
36.	Produkcja roślinna	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>plony, zbiory, areal</i> • struktura użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • główne uprawy w Polsce • struktura upraw w Polsce • przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw w Polsce • gospodarcze znaczenie wybranych upraw • produkcja roślinna w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plony, zbiory, areal</i> • omawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • wymienia główne uprawy w Polsce • omawia rozmieszczenie głównych upraw w Polsce • podaje przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia wybranych upraw (pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych) w Polsce • wymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce • przedstawia znaczenie upraw dla gospodarki Polski • porównuje produkcję roślinną w Polsce z produkcją w innych krajach Europy 	X.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie danych statystycznych dotyczących struktury użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • analizowanie map tematycznych przedstawiających rozmieszczenie wybranych upraw w Polsce • analizowanie danych statystycznych dotyczących struktury upraw w Polsce • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat znaczenia gospodarczego wybranych upraw w Polsce) • analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości produkcji roślinnej w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy
37.	Produkcja zwierzęca	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>połowie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>połowie, chów</i> 	X.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7

		<ul style="list-style-type: none"> • główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • przestrzenne zróżnicowanie chowu zwierząt gospodarskich w Polsce • produkcja zwierzęca w Polsce na tle produkcji w innych krajach europejskich • znaczenie chowu zwierząt dla gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • przedstawia znaczenie gospodarcze chowu zwierząt • wymienia regiony chowu zwierząt gospodarskich i wskazuje je na mapie • wymienia przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu chowu bydła i trzody chlewnej w Polsce • porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce z produkcją zwierzęcą w innych krajach Europy 		<ul style="list-style-type: none"> • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie wykresu przedstawiającego pogłowie bydła i trzody chlewnej • analizowanie map tematycznych dotyczących rozmieszczenia chowu głównych zwierząt gospodarskich • analizowanie danych statystycznych dotyczących produkcji zwierzęcej w Polsce na tle produkcji w innych krajach europejskich • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat znaczenia chowu zwierząt w naszym kraju) • prezentacja pokazu slajdów dotyczącego zwierząt gospodarskich
38.	Zmiany w polskim przemyśle	<ul style="list-style-type: none"> • przemysł jako sektor gospodarki i jego rola w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • podział przemysłu na sekcje i działy • przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • restrukturyzacja polskiego przemysłu • rozmieszczenie przemysłu w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i omawia jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • rozróżnia główne działy przemysłu • omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej • wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • omawia przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu • opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie przemysłu w Polsce 	X.12	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie diagramu dotyczącego podziału polskiego przemysłu na sekcje i działy • analizowanie diagramów dotyczących zmian w strukturze przemysłu Polski • analizowanie infografiki <i>Rozmieszczenie przemysłu w Polsce</i> • metody aktywizujące (np. metoda stolików zadaniowych – <i>Przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu</i>) • prezentacja pokazu slajdów dotyczącego zmian w polskim przemyśle
39.	Wpływ zmian w przemyśle na strukturę zatrudnienia po 1989 roku	<ul style="list-style-type: none"> • różnice pomiędzy gospodarką centralnie sterowaną a gospodarką rynkową • wpływ przemian politycznych i gospodarczych po 1989 roku na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej • wymienia cechy gospodarki w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem i po nim • wykazuje wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1989 roku na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej 	XI.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • analiza wykresu przedstawiającego strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej w latach 1988 i 2017 zamieszczonego w podręczniku • analizowanie tabeli przedstawiającej podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej
40.	Energetyka	<ul style="list-style-type: none"> • podział źródeł energii • struktura produkcji energii elektrycznej wg rodzajów elektrowni w Polsce na tle wybranych krajów Europy • typy elektrowni • rozmieszczenie elektrowni w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła energii • charakteryzuje strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce wg rodzajów elektrowni i źródeł na tle wybranych krajów Europy • wymienia rodzaje elektrowni • lokalizuje na mapie największe elektrownie w Polsce • omawia wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w Polsce 	IX.15 XI.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie schematu przedstawiającego podział źródeł energii • analizowanie wykresu dotyczącego struktury produkcji energii

		<ul style="list-style-type: none"> • odnawialne źródła energii (OZE) 			<ul style="list-style-type: none"> • elektrycznej wg rodzaju elektrowni w Polsce na tle wybranych krajów Europy • analizowanie zamieszczonej w podręczniku mapy dotyczącej rozmieszczenia elektrowni w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Odnawialne źródła energii</i>)
41.	Warunki produkcji energii z różnych źródeł	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego • wykorzystanie różnych źródeł energii w województwach pomorskim i łódzkim 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych lub ograniczające tę produkcję • określa wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego • analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w województwach pomorskim i łódzkim 	XI.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna dotycząca zalet i wad energetyki wykorzystującej źródła odnawialne) • analiza map dotyczących warunków wiatrowych w Polsce oraz następczenia w Polsce • projekcja filmu edukacyjnego <i>Warunki produkcji energii z różnych źródeł w województwie pomorskim</i>
42.	Gospodarka morska	<ul style="list-style-type: none"> • największe porty morskie w Polsce • struktura i wielkość przeładunków w polskich portach • przemysł stoczniowy w Polsce • sytuacja polskiego rybołówstwa • możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i wskazuje na mapie największe porty morskie w Polsce • charakteryzuje na podstawie diagramów strukturę i wielkość przeładunków w polskich portach morskich • przedstawia sytuację polskiego rybołówstwa oraz przemysłu stoczniowego • ocenia możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce 	X.14	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • lokalizowanie największych portów morskich w Polsce na mapie ogólnogeograficznej • analizowanie diagramów dotyczących struktury i wielkości przeładunków w polskich portach • praca z zamieszczonym w podręczniku tekstem dotyczącym przemysłu stoczniowego w Polsce • metody aktywizujące (np. analiza SWOT <i>Stan rybołówstwa w Polsce</i>) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Hity eksportowe polskiego przemysłu stoczniowego</i>) • projekcja filmu edukacyjnego dotyczącego gospodarki morskiej
43.	Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> • źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego • przyczyny emisji gazów cieplarnianych • powstawanie kwaśnych opadów • przyczyny zanieczyszczenia wód • skutki zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła zanieczyszczeń • charakteryzuje stan środowiska przyrodniczego Polski • omawia na podstawie tekstu źródłowego różne rodzaje zanieczyszczeń i ich wpływ na środowisko przyrodnicze • omawia na podstawie schematu przyczyny emisji gazów cieplarnianych i powstawania kwaśnych opadów • analizuje stan zanieczyszczenia wód śródlądowych na podstawie mapy tematycznej • omawia skutki zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego i ich wpływ na zachowanie walorów dziedzictwa przyrodniczego we własnym regionie 	IX.16	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat głównych źródeł zanieczyszczeń środowiska) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Rodzaje zanieczyszczeń środowiska</i>) • analizowanie map tematycznych dotyczących stanu czystości wód • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Przyczyny i skutki zanieczyszczenia środowiska</i>) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna lub film na temat wpływu dużych przedsiębiorstw na zachowanie walorów

					dziedzictwa przyrodniczego regionu)
44.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook
45.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Rolnictwo i przemysł Polski</i> Test sprawdzający – dlanauczyciela.pl lub generator testów				
4. Usługi w Polsce					
46. – 47	Rodzaje usług. Transport i łączność	<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje usług • rola usług w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • termin <i>komunikacja</i> • podział komunikacji • rodzaje transportu lądowego w Polsce • rodzaje transportu wodnego w Polsce • znaczenie transportu wodnego • znaczenie żeglugi śródlądowej • porty lotnicze w Polsce • znaczenie transportu lotniczego • łączność oraz jej znaczenie w rozwoju gospodarczym kraju 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zróżnicowanie usług w Polsce i ich rolę w rozwoju gospodarki • wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> • omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce • omawia gęstość dróg kołowych i autostrad w Polsce • charakteryzuje na podstawie mapy sieć kolejową w Polsce • ocenia znaczenie transportu lądowego dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego naszego kraju • wymienia rodzaje transportu wodnego • ocenia znaczenie transportu wodnego (morskiego i śródlądowego) dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego naszego kraju • wymienia nazwy głównych szlaków transportu śródlądowego i wskazuje je na mapie Polski • wskazuje na mapie porty lotnicze • omawia rolę transportu lotniczego w przewozie pasażerów i ładunków • wymienia rodzaje łączności • ocenia znaczenie łączności dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego Polski 	X.13	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie sieci transportowej w Polsce na podstawie map tematycznych • analizowanie zamieszczonych w podręczniku danych statystycznych dotyczących przewozu ładunków i pasażerów różnymi rodzajami transportu • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Problemy polskiego transportu</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski przedstawiającą porty śródlądowe i morskie • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Znaczenie polskiej żeglugi śródlądowej</i> lub <i>Znaczenie transportu lotniczego w Polsce</i>) • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Problemy polskiego transportu wodnego i transportu lotniczego</i>) • analizowanie danych statystycznych dotyczących liczby abonentów telefonów stacjonarnych i komórkowych w Polsce
48.	Wpływ transportu na rozwój innych usług i przemysłu	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>centra logistyczne, spedycja</i> • wpływ transportu na rozwój działalności gospodarczej na obszarze metropolitalnym Wrocławia • wpływ transportu morskiego na rozwój działalności gospodarczej i usługowej w Trójmieście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> • omawia sieć autostrad i dróg ekspresowych na podstawie mapy • identyfikuje związki między przebiegiem autostrad i dróg ekspresowych a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych na obszarze metropolitalnym Wrocławia • wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w okolicach • identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta 	XI.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat wpływu przebiegu autostrad na lokalizację przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych na przykładzie obszaru metropolitalnego Wrocławia) • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat wpływu transportu morskiego na lokalizację inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta) • projekcja filmu dotyczącego wpływu transportu morskiego na gospodarkę Trójmiasta i okolic

49.	Handel	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>eksport, import, saldo bilansu handlu zagranicznego</i> główni partnerzy handlowi Polski główne towary importowe i eksportowe znaczenie handlu zagranicznego w gospodarce kraju przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, saldo bilansu handlu zagranicznego</i> charakteryzuje bilans handlu zagranicznego Polski wymienia kraje będące głównymi partnerami handlowymi Polski omawia strukturę towarową handlu międzynarodowego ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej 	X.16	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook analizowanie danych statystycznych dotyczących bilansu handlu zagranicznego Polski i głównych partnerów handlowych naszego kraju praca z zamieszczonym w podręczniku tekstem na temat polskich towarów eksportowych i roli polskich firm za granicą metody aktywizujące (np. film lub wywiad z przedstawicielem lokalnej firmy kooperującej z partnerami z zagranicy)
50.	Turystyka	<ul style="list-style-type: none"> termin <i>turystyka</i> rodzaje turystyki atrakcyjność turystyczna Polski znaczenie turystyki dla gospodarki kraju regiony turystyczne Polski polskie obiekty na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> wpływ walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego na rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>turystyka</i> dokonuje podziału turystyki charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski omawia na podstawie danych statystycznych wpływy z turystyki w wybranych krajach Europy i w Polsce wyjaśnia znaczenie turystyki dla gospodarki kraju wymienia obszary Polski o dużym znaczeniu dla turystyki charakteryzuje na podstawie różnych źródeł wybrane regiony turystyczne Polski ocenia atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski wskazuje na mapie obiekty turystyczne stanowiące największą atrakcję danego regionu charakteryzuje i wskazuje na mapie wybrane polskie obiekty z <i>Listy światowego dziedzictwa UNESCO</i> dokonuje refleksji nad wartością obiektów dziedzictwa kulturowego Polski 	X.15	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook prezentacja pokazu slajdów dotyczącego wybranych rodzajów turystyki analizowanie diagramów dotyczących wpływów z turystyki metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Atrakcyjność turystyczna Polski</i>) metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Regiony turystyczne w Polsce</i>) praca z mapą ogólnogeograficzną – regiony turystyczne Polski analizowanie mapy tematycznej przedstawiającej polskie obiekty znajdujące się umieszczone na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i>, a także mapy regionów turystycznych Polski
51.	Wpływ walorów przyrodniczych i kulturowych na rozwój turystyki	<ul style="list-style-type: none"> wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki wpływ dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze walory turystyczne wybrzeża Bałtyku wymienia najważniejsze walory turystyczne Małopolski określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki na tym obszarze określa wpływ dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tym obszarze analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie omawia ruch turystyczny w Polsce na podstawie map tematycznych 	XI.7	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach</i>) analizowanie zamieszczonych w podręczniku wykresów i map dotyczących turystyki projekcja filmu dotyczącego wpływu walorów przyrodniczych pobraża Bałtyku na rozwój turystyki
52.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły)

					<ul style="list-style-type: none"> • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook
53.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziałów <i>Usługi w Polsce</i> Test sprawdzający – dlanauczyciela.pl lub generator testów				
5. Mój region i moja mała ojczyzna					
54.– 55.	Poznaję region, w którym mieszkam	<ul style="list-style-type: none"> • położenie na mapie regionu geograficznego, w którym mieszka uczeń • główne cechy środowiska przyrodniczego regionu, w którym mieszka uczeń • cechy struktury demograficznej regionu, w którym mieszka uczeń • najważniejsze cechy gospodarki regionu, w którym mieszka uczeń • przyrodnicze i kulturowe walory regionu, w którym mieszka uczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i> • wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski • przedstawia źródła informacji o swoim regionie • charakteryzuje środowisko przyrodnicze własnego regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych • rozpoznaje skały występujące we własnym regionie • prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności i gospodarki własnego regionu na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych • przedstawia przyrodnicze i kulturowe walory własnego regionu • projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie na podstawie różnych źródeł informacji oraz własnych obserwacji terenowych • wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu 	XII.1 XII.2 XII.3 XII.4 XII.5 XII.6 XII.7 XII.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • warsztat: projekt wycieczki krajoznawczej po własnym regionie • projekt edukacyjny <i>Mój region</i> • prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Mój region</i> • warsztat, prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Przyrodnicze i kulturowe walory turystyczne mojego regionu</i> • zajęcia terenowe: wycieczka krajoznawcza po własnym regionie mająca na celu ukazanie zależności między elementami środowiska geograficznego • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Polak potrafi</i> lub film przedstawiający przykłady osiągnięć Polaków związanych z regionem w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego)
56.– 57.	Moja mała ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • obszar utożsamiany z małą ojczyzną • walory środowiska geograficznego małej ojczyzny • atrakcyjność kulturowa małej ojczyzny • cechy społeczno-gospodarcze małej ojczyzny • działania społeczności lokalnej na rzecz małej ojczyzny • osiągnięcia Polaków pochodzących z regionu, w którym mieszka uczeń, w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa obszar utożsamiany z małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym • przedstawia źródła informacji o swojej małej ojczyźnie • rozpoznaje w terenie główne obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności • przedstawia w dowolnej formie atrakcyjność małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach • projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności • identyfikuje się z małą ojczyzną i czuje się współodpowiedzialny za kształtowanie ładu przestrzennego oraz za jej rozwój • przedstawia przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego 	XIII.1 XIII.2 XIII.3 XIII.4 XIII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Atrakcyjność małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej</i> • zajęcia terenowe – rozpoznawanie w terenie głównych obiektów decydujących o atrakcyjności małej ojczyzny • warsztat – projektowanie na podstawie własnych obserwacji terenowych działań służących zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności